

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Szerkesztőségi Iroda:

Nagybcskerek.

Zápolya-utca 1-és szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 kon
Félévre — 12 .
Negyedévre — 6 .
Egy hónapra — 2 .
— Egyes szám ára 3 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetői irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1911

XL. évfolyam 159. szám.

Szombat, július 15.

Előbb a véderőreform...

Ezt mondotta ez előtt az ellenzék.

— július 15.

A közjogi ellenzék a véderőreform ellen indított harcában, amint látni való, azt tette mostani küzdelmének alapjává, hogy előbb alkossa meg a mai törvényhozás a parlament reformját, a véderőreformot pedig bizzuk az általános választójog alapján majdan egybegyülő új képviselőháza.

Nos hát ez sem volt mindig így. Volt idő, amikor a függetlenségi oldalon a sorrend kérdéséről sem így, hanem éppen ellenkezőképpen gondolkodtak.

A Khuen-Héderváry-minisztérium első idejéből a függetlenségi nyilatkozatok egész sorozatát lehet felmutatni, amelyben a mostani küzdelem céljait megjelölt sorrend ellen a legnagyobb aggodalmakat nyilvánították és vádolták Héderváry grófot, hogy azért akarja megcsinálni a választójog reformját, mivel reményli, hogy az általános választójog alapján nemzetellenb nebb parlament fog összeülni, mely vivmányok híján is megajánl több pénzt és több katonát.

Nincs arra terünk, hogy az ilyen értelmű függetlenségi nyilatkozatokat itt bokrétába kössük. Egyet a sok közül azonban leszögezzük, mert igen előkelő helyről és igen előkelő fórum előtt hangzott el, mint egy kifejezője az egész akkori ellenzéki felfogásnak és mivel ezt a nyilatkozatot Khuen-Héderváry grófnak érdekes reflexiója követte, amely már akkor bejelentette a két javaslat sorrendjét s akkoriban megnyugvást is keltett. A megnyugvás olyan általános volt, hogy a miniszterelnök

e nyilatkozatát s a benne kijelentett sorrendi zándékot kivétel nélkül tudomásul vették s egyetlen ellenzéki árnyalat sem tett kifogást vagy észrevételt ellene.

A nyilatkozatot Mezőssy Béla, a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt alelnöke tette, kis-é deplazsirt módon, mert olyan fórum előtt, ahová ezek a kérdések egyáltalán nem tartoznak: a magyar delegációban.

A koalíciós kormánynak ez az érdemes őrszem-államtitkára az osztrák sajtónak akkoriban megjelent cikkeit vette polemájának alapjául s igen erős hangon fordult az ellen a védelmezett kormány-taktika ellen, melyet magyar ellenzéki körökben is hittek, hogy előbb az általános, egyenlő és titkos választójogot csinálják meg, hogy azután az új parlamentben könnyebben elégeithessék ki a hadsereg követeléseit, még pedig minden nemzeti irányu haladás nélkül

A közjogi ellenzéknek ez a vezérémbere beszédeben éles hangon vetette szemér: a kormánynak a két reform közül a választójog retteggett elsőségét s végül pedig, mint azt a delegáció 1910 november 9-iki naplója tanúsítja, szószerint ezeket mondotta:

„Levonom a mondottakból a konzekvenciát. Az én felfogásom szerint az új véderőjavaslatot a hadsereg bizottsága és a két állam bizottsága érdekében ennek a parlamentnek kellene megcsinálni.”

Ime ezt követelte alig egy esztendeje ugyanaz a Mezőssy Béla, aki ma együtt harcol azokkal, akik az általa olyan erős szavakban megbélyegezett azon célért küzdenek, hogy a véderőreform az általános választói jog parlamentjének tartassék fenn.

Emlékszünk rá, hogy Mezőssy Béla az országos bizottság előtt ezeket a sorrendre vonatkozó aggodalmakat olyan emfázissal fejtette ki, hogy Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök szűkségét érezte a függetlenségi delegátus aggályait még ott, a delegációban eloszlatni, hangsúlyozottan kijelentve, hogy a kormány a véderőt kívánja előbb rendezni, mint a választói jogot.

Ma pedig éppen ezt rójják fel a kormányelnököknek, amit akkor tőle kívántak és megnyugvással is fogadtak.

S az a férfi is, akit a többi között ezek a kijelentések akkor megnyugtattak, ma partjával egyetemben segít azt kiküzdni, amit még tavaly ugyancsak helytelenített.

Ime egy fejezete az ellenzéki álláspontok elcsuszamlásainak, amelyek után még megütköznek, hogy nem veszik őket komolyan.

— Pancsova a véderőreformért. Pancsováról jelentik: Pancsova város törvényhatósága tegnap Daniel Tibor báró főispán elnöklésével ülést tartott, a melyen egyhangulag elhatározták, hogy Versecz törvényhatóságának a katonai terhek emelése ellen hozott határozata és megküldött köriratán az állandó választmány javaslata értelmében egyszerűen napirendre térnek. A közgyűlés állandó helyeslésével találkozott az elnök főispán indoklása, hogy ha a nyugati nagy államok szükségét látják államterületek gazdasági és politikai érdekei teljes védeltsége érdekében a haderő szaporításának, Magyarország sem zárkozhat el attól, hogy a haderő okszerű fejlesztése tekintetében anyagi erejéhez és helyzetéhez mérten lépést tartson a hatalmasságok szükség szerű akcióival.

„TORONTÁL” tárcája.

A nyaralóban.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

(Az asszony, akiről itt szó lesz, egy szövetekezeti igazgató fia, de felesége. A férje nyárára a Zuglignben bájós kis villát bérelt, amely vadregényes tájon sürt bokrok és komor tölgyfák között húzódik meg. A villamos állomás tíz percre van a nyaralótól. A szövetekezeti igazgató ur úgy vélte, hogy ez először és másodszor nem drága: yaralás, harmadszor tényleg vadregényes és így csekély bért Tatrafüred-e emlékeztet. E tekintetben teljesen osztotta nézetét az alabb szereplő költő és hírlapíró, az igazgató ur barátja, aki jelenleg, este 6 órakor, a fiatal és tiszte asszony társaságában a villa terraszán tartózkodik. Az igazgató ur tegnap este üzleti ügyben Fiuméba utazott. Teljes novellai felszerelés: tölgyfasuttogás, méhdöngicselés, illatos alkony, leszálló gyárfüst az északnyugati tájon.)

A költő: ... mert látja, kedves Ilonka, ha a férje így gondolkodik, ezt értem. A férje szövetekezeti igazgató és az ő keble tele van felemelt kamallákkal. De önnek melegen érző szíve van, önnek van érzéke a költészet iránt, amely ezúttal egyet jelent velem. Én tiszteltem a férjét, aki elővgre szövetekezeti igazgató és aki nekem ezer, kétezer, sőt, hogy pontos legyek: Kettőezeröttszáz szívességet tett, 12% kamattal, de ennyiért még nem követelheti, hogy az

egész családot is tiszteljem. Nem, asszonyom, önt egyszerűen tisztelni nem lehet!

Az asszony (főnevet): Pedig én szerényen csak tiszteletet kérek öntől. Hiába, kedves mester: bennem nincs semmi a vigjátéki asszonyokból. Hozzám lehet költeményeket írni, bánatos szerelemmel és sőtét gyásszal, de az én szívem nem indul meg, ha még olyan homályos is a vers ... De mert ide vag, hát kérdezem: igazán szerelmes belém?

A költő (gy kis gondolkodás után): Mondhatnám: igen. Van 5—6 versem, verlainai szépségű hangulatoz, amelyek önt fonyják körül. Barátja vagyok az urának, esküszöm, csak önért és ő elvgre mégis csak egyszerű szövetekezeti igazgató, akiről, mint barától, eseeleg rám következtetnek. Ide jövök önhöz, éjszakai időben, erre a vadregényes helyre olyankor, amikor tudom, hogy egyetlen férfi sincs a házban, — mindezt önért. Asszonyom, ilyen körülmények között valóban nem mondhatok egyebet, mint azt, hogy szeretem önt.

Az asszony (kacéran): Megható, igazán megható. És mit szólna ahhoz, ha én ezen a szép nyári alkonyon, amikor minden csak szerelemről beszél és mikor az asszony ellentállását még ez a parfümös levegő is ostromolja, a szemébe néznék és azt mondanám: Kedves mester, megértem önt, szeretem önt!

A költő: Ezt oly természetesnek találnám! Ismerem a lelkét, amely finom és érzékeny, mint egy harangvirág. És ismerem magamat. A multamban csupa vidám kis asszony fordul elő, akiknek a lelke egyszerre csak sirni kezdett. Amig az asszony csak nevetett, addig férjnel volt. De a mikor belülről sirni kezdett, akkor már félig nála volt. Hiába nevet: a felszive már utban van ...

Az asszony (kissé komolyabban): Akkor vissza fogom hívni, mert nem szeretem az önhitt férfiakat. És különben sem akarok a multjához tartozni. A lelkem se harangvirág, hanem egy becsületes asszonyi lélek, amely ebben a percben is az én jó uramra gondol ...

A költő (főbeszárítja): ... amint ezt jegygyűrűje pontosan és szabályszerűen előírja. Az előírtas szerelem ellen nem is lehet kifogásom. Szeresse a férjét a feleség hűségével és hallgasson meg engem az asszony szerelmével. De legyen azért szilárd és ellentálló, mert nincs magasztosabb és szentebb, mint a hűséggel páncélozott asszony, aki csak akkor dobja el a páncélt, a mikor már ugys hiábavaló minden.

Az asszony (elmélázva): Ezt a páncélt viselni fogom utolsó leheletemig ...

A költő: Isten mentsé. Ne vótkezzék szavaival és ne akarjon rövidletül lenni e földön. Minden asszony felett, valahol Szereltem biro-

Pénzt, időt és munkát

takarít, ha használja a

melynek

MAGGI-féle

husleves-kockát,

Egy kocka

1/4 liter forró vízzel leöntve, rögtön egy tányér kiváló levest ad.

5 f

az ára.

711-11

Pap Géza a montenegrói kereskedelmi szerződésről.

— július 15.

A képviselőház közgazdasági bizottsága tegnap tartott ülésén letárgyalta és elfogadta a Montenegróval 1911. évi január 24-én — február hó 6-án kötött kereskedelmi és hajózási szerződést és az ahhoz tartozó Nyilatkozat becsikelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

A szerződést Pap Géza előadó ismertette, mely Ausztria-Magyarország és Montenegró közt hivatva lesz a kereskedelmi összeköttetést fejleszteni és előmozdítani. Részletesen foglalkozik a szerződés II. cikkével, mely szerint a határkerületek kölcsönös forgalmának könnyítése céljából beligazgatásilag megállapítandó feltételek és ellenőrzés mellett kizárólag a cattarói kerület részére évente vámmentesen 6000 drb szarvasmarha, 20 000 drb juh, kecske, bárány s 1000 métermázsas füstölt juhhoz hozható be azzal a feltétellel, hogy azok montenegrói származását igazolják. Ezt a pontot kifogásolja a magyar gazdaközönység. Előadó részletesen kimutatja, hogy ezen engedmény állattenyésztési és húsfeldolgozási szempontból Magyarország gazdaközönségére kárral nem jár, mivel ez az állatbehozatal nem általában érvényesíthető a vámterületen, hanem csak a cattarói kerületre szorítkozik, továbbá a behozott állatok a legrövidebb idő alatt levágandók és hogy az állatok és az állati termékek kivitele a cattarói kerületből a legszigorubbban meg van tiltva s így a szerződéses vámterületen sem a fogyasztásra, sem az árualkalmas befolyással nem lesz. Ezenkívül biztosítatik az állategészségügyi legszigorubb ellenőrzés ugyanígy a, hogy az állategészségügyi intézkedések mikénti megtételéhez nekünk a legmesszebbmenő befolyás biztosítatik s ezáltal biztosítottak tekinthetjük, hogy állati járványok még a cattarói kerületből sem lesznek behozhatók. Ami a behozott állatok hussulymennyiségét illeti, az oly csekély, hogy csak a cattarói kerület szükségletét fedezheti, amennyiben a szarvasmarha hussulymennyisége körülbelül 10 000 métermázsát, a juh, kecske és gödölje mennyisége 1400 métermázsát tehet ki, tehát oly csekély mennyiség, amely magában minden esetleg agályoskodó mezőgazdát megnyugtathat. Igaz ugyan, hogy a meglévő statisztika adatai szerint a Montenegróba irányuló ipari kivitelünk nem jelentékeny, de valószínű, hogy ha velünk szemben alkalmazott maximális vámtételek minimálisakkal cseréltetnek fel, ez az ipari bevétel jelentékenyen emelkedni fog s így kereskedelmi szempontból előnyös lesz a szerződés megkötése, eltekintve annak politikai jelentőségétől, mely reánk nézve mindenestre szintén értékkel bír. Megemlékezett ezután az előadó a szerződéshez kapcsolt nyilatkozatról, amely biztosítja a határkerületekben a kölcsönös forgalmat gazdasági vonatkozásaiban. Miután ugy-

dalmában, örökös egy jószágos és modern anygal. Ez a kedves anygal egy szép napon nagyot nyugtázkodik, utra kel Szerelem birodalmából és egyszerre csak, amikor nem is sejtji, itt terem a maguk nyaralója táján. Most már valahol Kőbánya táján repülhet...

Az asszony (bánatosan mosolyog): ... és nem fog idetelni sehasem. Meglátja, érszélre röpi. Elszál Fiume tájékára, leborul az én jó uram ágya fölé és megsugja neki, hogy valahol a Zugligetben az ő legjobb barátja veszedelmes szavakat suttog a hitvesének...

A költő: ... amire a szövetségzi igazgató ur álmában azt fogja sugni, hogy ebben a rossz világban még az agyalok is hazudnak. És a férje mélyen fog aludni, mint minden férj, akinek felesége ébredésni kezd. És a boldogság első felvilágosításánál meg fogja ismeri az urát, amint terebélyes izletek árnyékában, tíz pernyire a paradicsom főbejárattól, boldogan szenderget. Ön pedig óvatosan és halkán, hogy urát ne zavarja, besurran majd a nagy kapun egy kis bibliai boldogsággal... Ott fogom megvárni, illatos estén, türelmetlenül...

Az asszony (halkan sóhajtván): Soha... (Most beáll az az időpont, amikor a beszélő ember egyszerre csak elhallgat, mert csöndet parancsol a leszakadni készülő, ünnepélyes éjszaka. Lassan az utakat, fákat, a villát, majd a terraszt belepik a fekete árnyak. Messze, szét-szórtan lámpák gyulnak ki. A villacs távoli zugása hallatszik, hol elvészó morgással, hol panaszos süvítéssel. Olykor egy riadt csöngetés,

Eisenstädter

divatáruházában Nagybecskerekén nyári occasio

Foulard-selyem 1 kor. 80 filléért.
Prima minőségű Zefir már 96 fillértől kezdve.
Delainék: Tiszta gypju 1 korona 10 fillér méterje.
Ruhabatiszt 56 filléért.

Vidékre készséggel küldünk mintákat míg a készlet tart.

Eisenstädter Nagybecskerekén

kereskedelmi, mint politikai szempontból reánk nézve is előnyös a Montenegróval való barátságos viszony biztosítása, a javaslatot elfogadásra ajánlja a bizottságnak, amely a szerződést el is fogadta.

HIREK.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos főispán tegnap délelőtt kurjacska birtokára utazott, ahonnan holnap hivatalos ügyben Nagyikindára megy. A főispán holnap este érkezik vissza Nagybecskerekre.

— **Ülések a városnál.** Nagybecskerek város tanácsa és iparhatósága ma délelőtt 11 órakor Strosz Béla városi főjegyző, polgármesteri helyettes elnöklésével ülést tartott, a melyen folyó és panaszos ügyeket intéztek el.

— **Övönök előléptése.** A m. kir. vallás-és közoktatási miniszter Hochwartné Keller Mária felsőmunkásiai állami övönöt az ezer koronás fiz. fokozatba léptette elő, Tittelné Jakab Lujza szerbpárdányi, Ilvovszkyné Gergely Malvin zichyfalvai és Brunnerné Molnár Zsófia pancsovai állami övönöknök pedig 200 korona évi személyi pótlékot rendelt.

— **Az egészségügyi főfelügyelő Nagybecskerekén.** Megírta már, hogy dr. Kayser egészségügyi főfelügyelő a központi járás folyamamenti községeit a koleraellenes védekezés szempontjából megvizsgálta. Az egészségügyi főfelügyelő tegnap Nagybecskerekre érkezett s itt ma dr. Haidegger Lajos megyei főorvos, dr. Weiserschan József városi ügyvezető orvos és Reitter Oskar rendőrkapitányjal

utána nagy csönd. Az asszony és a férfi már alig látják egymást. A férfi önkénytelenül az asszony kezét keresi s amikor hirtelen megerint, az asszony egész testében mezeleg.

Az asszony (hirtelen feláll): Eég volt. Későre jár, hagyjon magamra.

(Lesie a lépcsőn és a költő botorkálva követi Odalent átátlan, nagy sötétség. Egy lépcsőre sem látja az utat. Az asszony beszáll a házba, aztán kétszer hangosan, tagolva kiáltja: „Ma-ri! Ma-ri!” — Nagy csönd. Majd lámpással a kezében visszatér és újból elküldi magát: „Ma-ri!” — Senki sem felelt. Ekkor az asszony a lámpással előre megy és a férfi szótlanul köyti. Lábaik alatt zörög a haraszt, így megnem némán előre. Az egyik fordulónál a férfi az asszony mellé kerül. A távolból már idavilágít a vilamos álomás fehér gázlámpája. Most a férfi hirtelen az asszony felé hajol és szótlanul, gyöngéden máshoz öleli. Az asszony dermedten megáll, majd teljes erejével ellöki magát a férfit. Aztán felemelt fejjel, dacos hangon utána kiáltja: „Nem asarom látni soha többé!”

És mint a megriadt őz, szalad már visszafelé az uton. Ziháló mellett, kezében a lengő lámpással, a sűrű faszor között egyszerre csak megáll és félve tekint visszafelé. Aztán lopva, titokban a bólogató fa felé skodik, leszakít egy vékony kis ágat és a lámpás világánál tepdesen a leveleket, suttogva, izgatottan, mint a gyermek, azoktól kérdezi: „Eljön-e holnap, nem jön-e?” ...)

— odi.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényénél, cukorbetegségnél, vörhenyesnél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban. • SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipőczy Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

scrba járta és megvizsgálta a vendéglőket, mészárszékeket, peknyhelyeket és az élelmiszerek piacát.

— **Krisztina bucsu Ernőháran** Mint Ernőházaról jelentek, ott Krisztina-napján, vagyis folyó hó 24-ikén nagyszabású tancmulatsággal egybekötött bucsu ünnepséget rendez a fiatalság, amelyre lehozadják a zimonyi 68 ik gyalogezred zenekarát is, mely tényleg és hangversenyt ad. A nagyszabású ünnepségre az előkészületek már erősen folynak.

— **A nagybecskereki tüzoltótanfolyam záróvizsgálja.** A Torontalvármegyei üzemés-övétség által Nagybecskerekén rendezett 8 napos tüzoltótanfolyamnak holnap délután 4 órakor lesz a záróvizsgálja a tüzoltótanfolyam, amelyre a tüzoltógy. barátait a szövetség vezetősége ezúton is meghívja.

— **Kivándorlás Torontalból.** A vármegye alispáni hivatalában most alitottak össze a június havi tényleges ki- és visszavándorlásról szóló statisztikai kimutatást, amelyből örvendetesen állapítható meg az a tény, hogy a múlt hónapban a visszavándorlás jóval túlszámolta a kivándoroltak számát. A statisztikai kimutatás szerint ugyanis az elmúlt hónapban 114 utlevelet állítottak ki 233 személyre. Ezek közül kivándorolt 71 férfi és 110 nő, visszavándorolt pedig 160 férfi és 44 nő. Az utlevelek tulajdoni részben Amerikába szólnak.

— **„Magyar Otthon” miniszterileg engedélyezett középisko aifia konviktus.** Temesvárótt, (Érszébetváros, Kisfaludi-tér a Sport-tér mellett) felvesz növendékeket a jövő tanévre teljes ellátásra, szakszerű felügyeletet és nevelést nyújt, tanulmányaik ellenőrzésére két tanárt alkalmaz. Az intézet felzárkó és b-osztása mintaszert saját e célra épít házban, szabad helyen, közel az iskolához. Parkirozott udvar külön játszóhely, tágas tarsalgó-, haló-, ebédlő és tanterem, öltöző mosdók, fűdők és betegszobák, vizvezeték, légszuszós víva nyilvilágítás. — A felvételt a prosp. ktusban foglalt jelentkező lap alapján kell kérelmezni június vagy július hónapban jó viselést és jó tanulást a felvételnél előnyben részesülnek. Ha felsőbb osztályú tanulók és mint csoportfelügyelők (praefectus) jelentkeznek, évi 100 kor. ellátás kedvezményben részesülnek. Érdeklődőknek részletes prosp. ktust és intézeti szabályokat küld az igazgatóság. 643-65

— **Egy volt nagybecskereki kereskedő öngyilkossága.** A bécsi rendőrség ma átiratban értesítette a nagybecskereki rendőrkapitányt, hogy Lepoj Mihály volt nagybecskereki kereskedő nemrégiben ott öngyilkos szándékkal főlötte magát és meghalt. A rendőrség most ezúton is felhívja az öngyilkos kereskedő rokonait, hogy a Lepoj után há-remaradt ingóságok és értékek átvételre végett minél előbb jelentkezzenek.

— **A jogi vizsgák rendszerváltozása.** A jogi oktatás és vele a jogi vizsgák mai rendjének gyökeres reformja küszöbön áll. Balogh államtitkár már az ankét megtartásakor kijelentette, hogy ezt a kérdést tekinti a kultuszterca legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Sőt, hogy a reformterv kivitele még gyorsabban történhessék, annak rendeleti uton való életbeléptetésére is felhatalmazása lesz. Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beterjesztetett a képviselőházba. Abból rövidesen törvény lesz, amely az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktoratus megszerzésétől teszi függővé. Akiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, alap államvizsga vagy ügyvédi vizsga) vannak hátra saját érdeklükben siessenek, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megújítására hoz eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már

is érezhető, mert a cenzorok lépten nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Aki tehát csak teheti fogjon a készüléshez, amelynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját „A jogi vizsgák letétele” című munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai u. 3.

— **Művész-estély a Koronában.** A Korona-szálló bérleti ezuton is tudomásra adják a n. é. közönségnek, hogy a művész-esték nem mint tévesen hirdettetett 16-án, hanem 17-én veszik kezdetüket. Az estélyeken való közreműködésre eddig beszerződtek Keleti Juliska, a Magyar-színház v. primadonnája, a Fővárosi Orf. um tagja, gróf Csáky né Barna Manci, a „Jardin de Paris” primadonnája, Lenczel Józsa előadó művésznő, Nyaray Antal, a kabaré-király, Kóváry Gyula, a „Nagy Endre-kabaré” tagja, ki saját eredeti műsorával rövid idő alatt Budapest kedvencévé nőtte ki magát. A zongorakíséretet Havas János ismert zeneszerző látja el. Kedvezőtlen idő esetén az estélyek a szálló amerikai szellőztetőjével ellátott nagytermében tartatnak meg.

— **Étvágytalanságban szenvedők** sokszor mindenféle csodaszerezzel próbálkoznak, melyek a gyomrot megtöltik és ingerlik, de a kívánt hatást legföljebb csak egy-egy alkalomra képesek előidézni. A ki étvágytállandóan helyre akarja állítani, célját úgy fogja elérni, ha néhány napon át a reggelizés előtt 1—2 deciliter **Ferencz József-keserűvizet** iszik. A Ferencz József-keserűviz az egész orvosi világ osztatlan elismerésében részesült. Így dr. Antonio Maggiorani, az olasz királyi ház főorvosa azt írta róla, hogy „ez a legjobb has-hajtó ásványvíz, melyet ismerek.” A fűszer-tüzetekben és gyógytárakban kifejezetten „valódi Ferencz József-vízet” kell kérni! A Ferencz József keserűviz-források igazgatósága Budapestben van.

— **Szerencsétlenül járt kerékpáros.** Schmidt János itteni iparos a napokban délután biciklijén meglehetősen sebesen hajtott végig a Hunyadi utcán. A Korona-szálló előtt szembekerült vele Nédi ty Szvetozár földmives kocsija, amely rosszul tért ki a biciklista elől, úgy, hogy Schmidt nekiment a kocsinak, leesett a gépről s a kocsit két hátulsó kereke alá zuhant. A kocsit kerekei a szerencsétlen embernek az egész arcát összezúzták. A csendőrség az esetet feljelentette a bíróságnál.

— **Amateur fényképészeknek!** Általánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképészeti készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanatkezi apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek Moll A. cégnél (Bécs, I., Tuchlauben 9., cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. — Ezen üzletág alapított 1854-ben. — Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég. a).

— **Halálos szerencsétlenség a cukorgyárnál.** Annak idején hirt adtuk már arról a súlyos szerencsétlenségről, mely legutóbb a Nagybecskerekben épülő cukorgyárnál előfordult s amelynek Mircs Száva itteni 24 éves napszámos esett áldozatul. A szerencsétlen fiatalember ugyanis a második emeleten dolgozott éppen amidőn a deszkapalló kettőtört alatta s Mircs oly szerencsétlenül zuhant le a nagy magasságból, hogy koponyacsonttörést szenvedett. A szerencsétlen fiatal munkást hazaszállították a szülei házába, ahol tüstént megoperálták, azonban minden orvosi fáradozás hiábavalónak bizonyult és Mircs tegnapi délután belehalt sebeibe. A szerencsétlenül járt munkás holttestét ma felboncolták, az esetről pedig jelentést tettek a bíróságnak, mely vizsgálatot indít annak megállapítására, hogy a halálos szerencsétlenség ügyében kit terhel a felelősség.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz

ÓDIT-GYÓGYIT. ÓDIT-GYÓGYIT
Vese- és hólyagbetegknél, a vesemedencei kővel, húrtünetekkel, húgykő- és fényképződésnél, a leg-
nagyobb és a kiválóbb hatású természetes ásványvíz.
Működésénél kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.
Főlerakat: Fendler József cégnél
Nagybecskerek, Ferenc József-tér.
Kapható: Deutsch Márton, Fleiner Aladár cégeknél
Árak: 1/2 liter „Phönix”-viz 32 fillér, 1/1 liter „Phönix”-viz 44 fillér üvegenként.

— „Az ám, de a husleves igen drága!”
Ezt hallhatjuk naponta „Egy kiló hus 1 korona 60 fillérbe kerül”. De miért vegyék a leves miatt hus? En hus csak sültböz és mártásos hushoz használók, ami mindenkinek ízlik, husleves pedig Maggi fele kockából, ára 5 fillér, készítek Ezt csupán forró vízzel leöntöm s kész a leg-
finomabb s emellett a legolcsóbb husleves. Csak-
lekedjék ön is így s akkor kevésbé fogja a magas
húsárakat érezni!

— **A tegnapi tűz.** Lapunk tegnapi számában megírtuk már, hogy Markovics Tadeszának a Korona-utca végén levő háza tegnap délután 4 órakor kigyulladt és leégett. E hírre vonat-
kozólag most pótlólag még közölhetjük, hogy a
rendőrség a tűzvizsgálat alkalmával megállá-
pította, hogy a tűz a kéményből keletkezett, a
melyből a láng kicsapott a száraz nádtetőre s
azt felgyújtotta.

— **Lakások elképzelhetőké vén házban**
sok lakó után poloska nékkel? Mielőtt ily lakásba
bekerülne, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer
Cimexionel. Ez eddig az egyedüli szer, amelytől
a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig
a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé
ki nem kelnek. Nem piszkít, foltot, szagot nem
hagy, a legkényesebb butor is tisztítható vele.
Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: Kolarich
Gábor, valamint Csikajló László gyógyszerárak-
ban Nagybecskerek. 701—202

— **Buziásfürdő.** mint azt levelezőnk írja, az
idén rendkívül nagy látogatottságnak örvend, kü-
lönösen a külföldi, nevezetesen a román és
bolgár fürdővendégek száma mutat öröndetes
emelkedést. A fürdő nagy vonzóerejét az ujonnan
fúrt három új, rendkívül nagy mennyiségű
radioaktív szénasavas vizet szolgáltató forrás és
az új fürdők képezik, melyek a legnagyobb
igényeket is kielégíteni képesek. A nagyszámu
szívbetegnek kivül, kik hazánk ezen egyetlen
szivgyógyfürdőjét mind nagyobb számban látog-
gatják, igen nagy számban vannak vese- és
hólyagbeteg is, kiket a már világhírű Phönix-
és Szent Antal-forrás radioaktív vize vonz
Buziásfürdőre. A gyönyörű virágpompában álló
nagy park ozonduz levegője, a kitűnő ellátás,
mindmennyi elsőrangú tényező, melyet kevés
helyen talál meg a beteg. Hogy a fürdőigazgatóság
változatos szórakozásról, a lehető legnagyobb
mértékben gondoskodik, szinte felesleges kiemelni.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecs-
keri anyakönyvi hivatalban a lefolyt heten a
következő bejelentések történtek:

Házasság: Ripka Imre, rk. zenetanár
és Krucsay Vilma rk.

Születések: Liptai Illés, rk. napszámos,
leánya. — Pandurov Sándor, rk. napszámos,
leánya. — Birner Ferenc, rk. asztalos, fia. —
Ross József, rk. kőműves, fia. — Móra Ferenc,
rk. földmives, leánya. — Bózsó István, rk. nap-
számos, leánya. — Likavetz Pál, ág. ev. keres-
kedő, fia. — Babuska Sebő, rk. napszámos,
fia. — Bibák András, ág. ev. napszámos, fia. —
Láridy Keresztély, rk. napszámos, leánya. —
Wambach Jakab, rk. pénzügyi számtiszt, fia. —
Leitner Katalin, rk. cseléd, leánya. — Vukov
Szvetozár, rk. földmives, fia. — Konezulov
István, rk. napszámos, fia. — Turicszki
Arkadiusz, rk. napszámos, leánya. — Gavrilov
Miklós, rk. kovács, leánya. — Csebzánin Szvetozár,
rk. városi utcaseprő, leánya. — Kolarich
Gábor, rk. gyógyszerész, leánya. — Radicev
Milos, rk. napszámos, fia.

Halálozások: Özv. Chorin Zsigmondné,
ref. 82 éves, rák. — Maros András, rk. 62 éves
napszámos, hűdés. — Gyakovacski Viályos, rk.
26 éves napszámos, veselob. — Id. Kis András,
ref. 57 éves hajós, agyuta. — Radu Tamás, rk.
38 éves cigány, tüdővész. — Vukov Radoszlav,
rk. 16 hónapos, tüdőlob. — Kirtyanszki Száva,
rk. 68 éves földmives, agyuta. — Raczkov
Lyubomir, rk. 56 éves napszámos, gyomorrák.
— Jankulov Pál, rk. 10 napos, életgyenge. —
Fritz János, rk. 25 éves szabó, tüdővész. —
Hubart Lipótné, rk. 52 éves, köldöksérv. —
Britvetz Imre, rk. 63 éves köszörü, gyomor-

hurut. — Dorgovics Antal, rk. 2 hónapos, bél-
hurut. — Hóer Antalné, rk. 45 éves, idült
vesebaj. — Özv. Alex Jánosné, rk. 75 éves,
tüdőtagulás. — Raskovics Szvetozár, rk. 87 éves
kereskedő, aggkór.

Nyári dal.

Itt van a nyár, a meleg nyár,
égetően süt a nap.
Hir, dicsőség, ragyogásnál
egy jó fagyalt többet ad . . .
A főtérén minden néma,
kihalt lett az utca már,
oda van a népes korzó . . .
Hja, hiába, itt a nyár,
az égető meleg nyár.

Imitt-amott lézeng néha
egy-egy alak nagy ritkán,
annak is a célja nemes:
előtte megy egy kis lány;
varrodába megy sietve
egy világért meg nem áll,
hasztalan sóhajt az ifju . . .
Hja, hiába, itt a nyár,
az égető meleg nyár.

Annál vigabb élet pezsdül
odaenn az uszodán,
szandolinon mandolinon,
vagy lubickol ifju s lány.
Csengő, vidám nevetésük
a viz mentén tova száll,
közbe nagyot csobban a viz . . .
Hja, hiába, itt a nyár,
az égető, meleg nyár.

És a nyárral karonfogva
jár a régi, rossz divat:
ugorkaszegzéről dalol
minden egyes élcs hirlap.
Ámde a huszadik század
ebben is nagyot haladt
és a tizenkilenc századal
minden ösdi elmaradt.

Nem száll többé a napihir
fiumei cápáról
avagy ötös ikret fogó
okleveles bábáról.
A háborgó Balatonban
nem tanyáznak szép villik
écsesive habvirággal
szóval amiképp illik.
Borzadalmas gyilkosság hir
nem járja be a hazát,
melyben fiu — dédapjára
emeli a fent kaszát.

Szóval a huszadik század
nem ismer már holt szezonot,
mert ez a forrongó század,
minden régít összeront.
Rengő kalász helyett föld reng,
nincs parlamenti szünet
s a hő nyárban nyári hőben
folyik a nagy szószüret.
Kinek pedig ez sem elég
s több izgalomért remeg
az ujjvilági hőhullám
pecsenyének süsse meg.

Bogáns.

Sunlight Szappan

Színes ruhák részére!

A legnemesebb nyersanyagokból előállítva, nem támadja meg a szövetet, csak a piszkot, de ezt alaposan, anélkül, hogy a ruha színe megfakulna, vagy eltűnne.

Kettős darab 30 fillérért.
Nyolcszögletű darab 16 fillérért.

439—128

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek,
valamint gyomorbetegségek
régebevált tápláléka

50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.

1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Irodalom.

* **Torontálmegye monográfiája.** Somfai János, mint Torontálmegye monográfiája irodalmi részének szerkesztője kéri mindazokat a Torontálmegyeében élő, itt működő vagy itt született írókat, akik akár a szépirodalom, vagy tudományos és szakirodalom terén munkálkodnak, legyenek szivesek közölni vele irodalmi munkásságukat, önálló kötetben megjelent munkáik címét és kiadási évét. Az értesítések címére Nagybecskerekre a „Torontál” szerkesztőségébe küldendők.

* **Pályázat tárcára.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége ezévi rendes közgyűlését Szabadkán tartotta meg. Ez alkalmából a szabadkai hirlapírók 100 koronás díjat tűztek ki egy, a szabadkai és pajcsi tárcándíjat legszebben leíró tárcák jutalmazására. A tárcát tartalmazó lappéldányok 1911. augusztus 1-ig Fenyves Ferenc szerkesztő címére küldendők Szabadkára. A pályadíj odaítélése tekintetében a bizottság szeptember 1-ig dönt.

* **A Magas Tátrában** Hazánk páratlan szépségű hegyseit, a Magas Tatrát üdü és céljából ezer meg ezer ember keresi fel ilyenkor nyáron. Dörmögő Dörmötör a bíres Mackó ez idei nyarat szintén a Tatrában tölti. Utazásával kapcsolatos kalandjait érdekesen és mulatságosan mondja el Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás, legújabb július 16-iki számában. Ezenkívül sok más érdekesség is van e számában a legjobb íróktól. Így Lampérth Géza verse, Murai Karoly elbeszélése, Elek nagyapó meséje a csuda-állatokról, Jeszenszky T. Irén története, Gergely Imre pompás rajza Benedek Elek versével, a Kis Krónika, Zsiga bácsi tréfás történetének, a Papama-bálvány befejezése, Szotkay Kálmán elbeszélése, Zsoldos László regénye folytatása a bűvös labdaról, míg a rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki e szám gazdag és változatos tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 kor. 50 fill., félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatószámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

A véderővita. — Ma nem technikáztak. — Apponyi beszél.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésének az az eseménye, (sajnos, de már ezt is eseménynek kell mondani) hogy az ellenzék ma nem obstruált és nem technikázott. Ugy látszik az ellenzék nemileg magához térítette az az országos szerve megnyilvánuló visszatetszés, amely az ellenzék obstrukciós játéka ellen irányul.

A mai ülésen egyébként felvonult az ellenzék nagyhíruja. Apponyi Albert gróf s hosszú beszédet mondott a véderőjavaslat ellen. A folyosón élénken kommentálták azt a megjegyzését, hogy amíg külföldön a nacionalizmus erősen militarista érzésű, addig Magyarországon a nacionalista hazafiak kénytelenek lelkükben meghasonlani és visszautasítani a hadsereg követeléseit. A folyosón találoan mutatnak rá arra, hogy Apponyi Albert gróf miniszter korában sem nacionalistának, sem antimilitaristának nem nyilatkozott, mert a hirhedt paktumban vállalta a hadsereg igényeinek kielégítését, a tisztí fizetések felemelése érdekében pedig erősen buzdítkodott. Apponyi az ő nacionalista szívét mindig csak olyankor fedezte föl és antimilitaristának csak olyankor mutatkozott, amikor történetesen az ellenzék padjain ült. Érezte ezt ma a hallgatósága is és ez magyarázza meg, hogy szavainak nem volt az a hatása, a melyre a tapsokért annyira lelkesülő ellenzéki vezér számított.

Kivüle különben még a néppárti Scherr-Thoss gróf beszélt, az ülés végén pedig interpellációk voltak.

A mai ülésen Náva y Lajos alelnök elnököl s miután felolvassák az interpellációs könyvet, amelybe több interpelláció van bejegyezve, áttérnek

A véderővita.

A mai vita első szónoka Scherr-Thoss gróf néppárti képviselő, aki a néppárt nevében beszél a véderőjavaslat ellen s kijelenti, hogy azt nem fogadja el.

Utána Apponyi Albert gróf szólalt fel s hosszabb beszédben foglalkozik a véderőjavaslattal. Részletesen ismerteti a véderőreform történetét és azt mondja, hogy az még minden formáit megbuktatott. Kifejti, hogy a nemzeti szempontok kényszerítik a pártját, hogy a véderőreform ellen állást foglaljon s éppen ezek a nemzeti szempontok azok, amelyek miatt a nacionalista hazafiak Magyarországon antimilitaristák, amíg külföldön a nacionalizmus erősen militarista érzésű. Ő és pártja csak az önálló hadseregnek szavazhatja meg azokat a súlyos terheket, amelyeket a katonai követelések az országra rónak. Nem fogadja el a javaslatot s határozati javaslatot nyújt be, hogy a véderőreformot mai formájában vegyék le a napirendről.

Ezután áttértek

az interpellációkra.

Interpellálnak: Ivánka Imre a külügyminiszternek az albán kérdésben való állásfoglalásáról és a Duna—Tisza csatornáról, Ráth Endre a budapesti közúti villamosvasut és a boszniai postatakarékpénztár ügyében, Szmercsányi György pedig a Cunard-hajóstársaság miatt.

Ifj. Tisza István gróf szerencsétlensége.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nagyváradról sürgönyzik, súlyos szerencsétlenség érte ott Tisza István fiát, ifj. Tisza István grótot, aki mint önkéntes kadettörmester az ottani 7-ik huszárezrednél szolgált. Ifj. Tisza István grótot ugyanis tegnap egy ló megrugta, úgy, hogy életveszélyesen megsérült. A szerencsétlenül járt fiatalembert most Nagyváradon ápolják s az orvosai állapotát aggasztónak mondják.

Felfüggesztett rendőrkapitány.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Karcagról jelentik, Kaposi Márton ottani rendőrkapitányt többrendbeli szabálytalanság miatt állásától felfüggesztették.

Nagy fizetésképtelenség a budapesti gabonatorzsdén.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti gabonatorzsdén valóságos pánikot keltett az, hogy a Rosner és Faludi gabonagyárosok cég 500 ezer métermázsa buzaschlussal fizetésképtelen lett. A riadalom olyan nagy volt, hogy 15—20 filléres esések voltak a gabonáárakban és egész délelőtt szünetelt az üzlet, ami magáncég bukásánál még eddig nem fordult elő. A cég egyik főnöke, Rosner eltűnt a fővárosból.

A kolera Dalmáciában.

Budapest, július 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hivatalosan megállapították, hogy Cattaróban az ázsiai kolera fel lépett s eddig 2 ember megbetegedett, akik közül az egyik meghalt.

Tőzsde.

Budapest, július 15. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (júliusra)	22 04—
Rozs (júliusra)	— — — —
Zab (júliusra)	15 80—
Tengeri (júliusra)	14 80—
Tengeri (aug.)	15 — — —

Mindig kifogástalan.

fehérneműnek csak akkor örvend, ha mosónője inget, gallérjait és kezeltölti Schmitt-szarvas-szappannal mosso. Ha rendszeresen töltött szappant használ, fehérneműje csak hamar megsárgul és teljesen tönkresztéve. Nem is sejtji, hogy közönséges szappannal milyen nagy kárt okozhatnak. Ugyon ügyel-e mosónője a szappanjelzésére, a „Schmitt” névre és a „szarvas” jegyre!

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, július 13.

A külpolitikai helyzetben az előző héten beállott incidens nem bizonyult oly nagy jelentőségűnek, mint a minőnek az első hírek hatása alatt általában tartották és ennek megfelelően a tőzsde lanyha hangulata is lassanként szilárduló irányzatnak adott helyet, úgy, hogy a vezető értékek a szenvedett árcsökkenés egy részét már be is hozták. A mindinkább barátságosabbá váló irányzatra ugyan az a körülmény is befolyással volt, hogy a természérel érkező hírek a várakozásoknak megfelelően, további, hogy a pénzviszonyok állandóan kedvezően alakulnak. A nyári évszaknak megfelelően a forgalom ugyan kisebb keretekben mozgott, mindazonáltal különösen a helyi értékek piacán időnként élénkség volt tapasztalható.

Bankrészevények közül legnagyobb forgalom a Magyar bank részvényeiben fejlődött ki, melyek az előveteli jogokkal kapcsolatban nagyobb árhullámnak voltak kitéve, míg végül az előző hét színvonalán zárultak. Rendkívül élénk kereslet mutatkozott az utóbbi napokban Kereskedelmi bank részvények iránt jelentékeny áremelkedés mellett, míg egyéb bankrészevények közül magyar hitel jelzálogbank és Hazai bank részvényekben, továbbá „Hermes” előveteli jogokban fejlődött ki üzlet.

Ipari papírok közül igen élénk kereslet mutatkozott Beocsi cementszövetgyár részvények iránt emelkedő, Magyar általános Salgótarjáni kőszénbánya részvények iránt tartott árfolyamok mellett. Érdeklődés mutatkozott továbbá Nasicitanin, Egyesült izzólámpa, Schick vasöntőde. Egyesült téglás és cementgyári részvények iránt. Különösen élénk kereslet tárgyát képezték a magyar cukoripari részvények, melyek a hét folyamán nagyobb árhullámoknak voltak kitéve és legmagasabb árfolyamukon zárultak. Rimamurányi vasmű, Ganz-Danubius részvények tartott árfolyamokon kötöttek.

Kiemelendő még a biztosító-részvény piac szilárdsága az olasz államosítási akció kesvesbé kedvező állásai kapcsolatban s az e kategóriába tartozó vezető papírunk: az Első magyar biztosító részvény, továbbá Pannónia viszontbiztosító részvény is számottevő áremelkedést értek el.

A sorsjegypiacon konv. jelzálog-sorsjegyek iránt a kereslet állandóan tart.

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyilttér.

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Serravallo

Kína bora vassal.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításán államdíjjal és aranyéremmel kitüntetve.

Erősítő szer: gyöngélkedők, vérszegények és lábbadozó betegek számára.

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

Kétféle ízlésű. Több mint 7000 orvosai elismerés.

SERRAVALLO, en és kir. udv. szállító Triest-Barcola.

Kapható minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

Pótvizsgát, vagy felvételit tevő tanulók tanítását elvállalna

egy tanító szerény díjazás mellett

Bővebbet a kiadóhivatalban.

713-x4

Elveszett egy 3 éves fox-terrier szuka-kutya

(fehér alapon fekete foltokkal, apró fekete petyekkel, és felében kurtított farokkal); „Berbl“ névre hallgat. — A megtalálóját tulajdonosától: Kóssa Miklós dr. titeli kir. közjegyzőtől illő jutalomban részesül.

724-3.2

Igen ritka alkalom.

A gyár elemi katasztrófa után a megmentett árukból sok ezer darab nehéz, gyönyörű

Tigris-flanell-takarót

adott át nekem eladásra, melyeken egész jelentéktelen, alig észrevehető vízfoltok vannak. A takarók minden háztartásban alkalmasak, meleg és erősek, cca 190 cm. hosszúak és 135 cm. szélesek. A szállítás utánvét mellett történik, és pedig: 4 db Tigris-flanell-takaró 8 korona 50 fillérért. Minden olvasója ennek a hirdetésnek rendeljen bizalommal, mert nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy a szállítással mindenki a legnagyobb mértékben meg lesz elégedve. OTTÓ BEBÉRA, cs. és kir. nyug. pénzügyőri főfelügyelő, gyári takaróraktár 4-5 NACHOD (Csehország) 609-33

Elsőrendű

(723-61)

tűzifa, kőszén, coak, antracit és barnaszén

100 kilogramm 1.80 K.

Annau és Schulz

Telefon 146.

Korona-utca 25. szám.

Urak, mezőgazdák, cséplőgép tulajdonosok figyelmébe!

Mentőszekrény

cséplőgépekhez, valamint a mentőszekrényhez tartozó összes cikkek külön is kaphatók

Melkuhn Dezső drogériájában

Nagybecskerek, Hunyadi-(fő)-utca.

Ugyanott az összes állatgyógyászati, gazdasági és fertőtlenítő cikkek is jutányos áron beszerezhetők.

608-32 32

406/1911. sz. Nagybecskereki tiszai ármentesítő társulat.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A nagybecskereki tiszai ármentesítő társulat védőtársainak kiegészítésére előirányzat szerint szükséges 806242 m³ földmunkáknak vállalati uton való végrehajtására 1911. évi július 31-én d. e. 9 órakor a társulat hivatalos helyiségében (Nagybecskerek, Merczy-utca 3. sz.) nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást fog tartani, melyen ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy említett földmunkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó ajánlatukat 1911. évi július hó 29-ig a társulat igazgatóságához annyival is inkább adják be, mivel később érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlat a társulati igazgatóságnál felfekvő ajánlati minta szerint állítandó ki és ahhoz a részletes építési feltételek 1. §-a értelmében 30.000 kor. bánatpénz, vagy ny. összegű óvadékképes értékpapiroknak letétét igazoló nagybecskereki tiszai ármentesítő társulati pénztári nyugtatóvány csatolandó.

A szóban forgó munkákra vonatkozó tervek és költségelőirányzatok, a részletes építési feltételek és annak mellékletei a kötetendő szerződés és az ajánlat mintája a hivatalos órákban a társulati igazgatóságnál megtekinthetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a versenytárgyalás napjától számítandó 50 napig kötelezettségben maradnak.

Nagybecskerek, 1911. évi július 9-én.

725-1.1

Társulati igazgatóság.

Mutatványszám ingyen!

JÓ PAJTÁS
a legkedvesebb képes gyermeklap.

Kiadóhivatal: **FRANKLIN-TÁRSULAT**
Budapest, IV. Egyetem-utca 4.
Előfizetni lehet a kiadóhivatalban és minden könyveskereskedésben.
Előfizetés ár negyedévesen 2 K 50 f.

Mutatványszám ingyen!

1.8-4.3

HÁZ ELADÓ

a „Népkert“ átellenében
Mária Terézia-u. 2055. szám alatt.
Bővebb felvilágosítás ugyanott.
722-52

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

Biografomat

egy külön e célra ujonnan átalakított, füstmentes, kellemes helyiségbe áthelyeztem s azt

f. évi június hó 3-án megnyitottam.

Ezen helyiség a legmodernebb igényeknek megfelelően, színháznak van berendezve.

Szíves pártfogását tisztelettel kéri a Club-kávéház tulajdonosa.

Sólyom György,

1911. július hó 15. és 16-diki

Műsor:

1. Diák-csinyek. — 2. Georgina-kertész. — 3. Rozália berendező lakását. — 4. Karenina Anna. — 5. Norvég vízesés. — 6. Kompromitáló level. — 7. A sátán vetélytársa.

Helyárak: Páholyülés 1 K, I. hely 60 f., II. hely 40 f., III. hely 30 f. Gyermeknek páholyülés 60 f., I. hely 40 f., II. hely 30 f., III. hely 20 f.

Előadások minden szombaton d. u. 6 és este 9 órakor, vasárnap d. u. 5, 6 és este 9 órakor.

Nagyszebeni általános takarékpénztár

bérlőházakra és földekre előnyös törlesztéses kölcsönöket nyújt.

Bővebbet Breittner Zsigmondnál, a takarékpénztár kerületi bizalmi tiszta Törökbecse.

1569/1971. sz.

Ókeresztur község előljáróságától.

Hirdetmény.

Ókeresztur község előljárósága ezennel közhírré teszi, miszerint a 18447 korona 11 fillérel előirányzott községi ovodaépítési munkálatait folyó évi július hó 17-én d. e. 9 órakor a község háza tanácstermében fogja nyilvános szóbeli árlejtésen kiadni.

Árlejtetni szándékozók kötelesek 1000 korona bánatpénzt az árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban az árlejtő bizottság kezébe letenni.

Közelebbi feltételek, költségvetés és a terv a község jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ókeresztur, 1911. évi július 8.

717-33

Az előljáróság.

Tizezer korona

készpénz lefizetése mellett kapható Nagybecskereken közvetlenül a város mellett egy

14 holdas szőlő.

A vételár hátralevő része évi részletekben törleszthető. A szőlőt esetleg két parcellában is eladják. —

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

472-x 21

SZEGEDEN a legforgalmasabb helyen egy 30 év óta fennálló 727-31

Szőnyeg és rövidáru-üzlet

más vállalat miatt eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dohoz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és alvételzavarok, gyomorérzés és gyomorhív, rögzített székrekedés, májgátat, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jelen házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsézett eredeti doboznak K. 2.-
Hamisítások törvényileg tenyítettnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik dohoz Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle üveg dobozát is van zárva.

Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító, borszeszűlő szer, köszvény, csúsz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy üveg eredeti üveg ára 2 korona.

Főszékküldés

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendések naponta postautóval mellett teljesítetnek a vaktárban tessék határozatlan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

13-X-28

Földeladás.

A farkasdi határban 70 hold termőföld 2 házzal (347. sz.), kotárkával, melléképületekkel és az összes gazdasági felszereléssel együtt szabad kézhől eladó — Bővebbet.

675-32

MIÓK PÉTER PETRUNÁL
Románecska.

522-712.61

Fotografiai cikkek

Lumière, Imperial, Lloyd lemezek, különféle levelezőlapok és papírok, aranyfürdő és fixirfürdők.

Metol, Hydrochinon s egyéb vegyszerek.

Fixiró különként 60 fillér.

Cartonok, keretek, stativok, veres lámpák, fürdőtálak, másolókeretek, filmek, ragasztók s egyéb szükségelt kellékek jutányosan kaphatók.

Kovács Sándor drogériája
Nagybecskerek.

Telefonsz. 43.

Telefonsz. 43.

Nők legforróbb vágya szépnek lenni.

Ezt legkönnyebben érhetik el a
Hajós-réle

ARADI IBOLYA-CREME

használatával. Meglepő gyorsan tüntet el

széplőt, májfoltot, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot.

Ára egy tégelynek 1 korona.

1 darab Ibolya-creme szappan 70 fillér,
1 doboz Aradi Ibolya-Hőlgypor 1 kor.
20 fillér, 1 üveg Ibolya-tej 1 korona.

Kapható a készletnél;

Hajós Arpad gyógyszerertárban Arad.

Az ország minden nagyobb gyógyszerertárban,
drogueriájában és illatszerek kereskedésében.

Nagybecskereken: Melkuhn Dezső ur
drogueriájában.

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a SZÉP, ÜDE ARC mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcbőr-ápolására, a szépség megtartására és emelésére

A FÖLDES-féle

MARGIT

CRÉME

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, mitesszert, szeplőket, májfoltokat, ráncokat és az arcot fehériti, tisztít és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan páratlan és csodás arc-szépítő

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Nagybecskereken: Jakobi Ármin, Kellner József, Vági Sándor gyógyszerertárban és Melkuhn Dezső drogueriájában.

386a-85

Kitűnő zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olcsó árak, részletfizetésre is

régi zongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.

WEISSER ADON,

orgona-építő és zongorahangoló,
a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője
Nagybecskerek,

513-1010

Gizella-part 6.

Örökös állást

nyerhet bárki havi 500 korona jövedelemmel, ha

sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviseletét a Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságnál Budapest, VII., Károly-körút 13) elvállalja. Szakértelem nem szükséges, mint mellékfelkötés is üzhető.

Alapítóké 7 millió korona.

614-106

TÓTH JÓZSEF

ANGOL FÉRFI- ÉS NŐI-SZABÓ

NAGYBECSKEREK

HUNYADI-RÓ-UTCA

16-37.98

Ne vegyen szivattyút, míg meg nem nézi.
vagy ajánlatot nem kér
eredeti **fagymentes**

, Garweus'
szivattyuk-ról

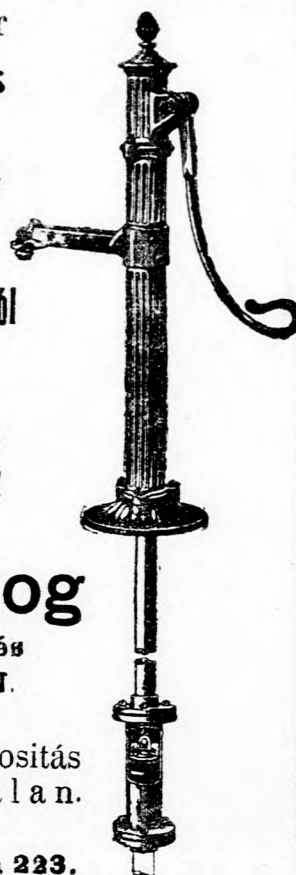
Gyári raktár leg-
olcsóbb áron!

Berényi Bódog

vás- és árucikk-kereskedés
NAGYBECSKEREKEN.

Költségvetés és felvilágosítás
levélbeni kérdésekre díjtalan.

Telefon 223. : Telefon 223.
633-10.4

ÚJ TÁTRAFÜRED

Magaslati téli és nyári gyógyhely. Idegesek, hurutosok, vérszegények és lábadozók részére.

A magas Tátra gócpontja. 1015 magasságban, fenyőerdő közepén.

Turisztika. (553-108) Üdülés.

Elsőrangú zenekar.

Kitűnő házikonyha saját kezelésben.

Pensió. Mérsékelt árak.

Posta, távirat, interurban telefon és vasut-állomás
Prospektussal a fürdőigazgatóság szolgál.

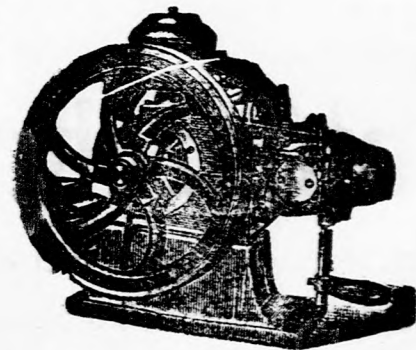
EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolaj locomobilok

Sürgöny-czim:

Szabók.

osak

Szabó Emil és Társánál

kaphatók.

BUDAPEST VI., Teréz-körút 46. szám.

Belső motorok szivógásmotorok. Teljes malomberendezések — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a szívre ügyelni.

Biztos existencia.

50 éves üzlethelyiség

polcokkal és lakással együtt

Bérgaszentgyörgyön

a Fő-utcában, a templom mellett

bérbeadó.

Bővebbet:

Deutsch Márton kereskedésében Nagybecskerek Gabona-tár.
633-32